CİNGÖZ RECAİ

KARANLIKTA BİR IŞIK

PEYAMİ SAFA
(SERVER BEDİ)

KİBAR SERSERİ SERİSİ
Üçüncü Kitap

CİNGÖZ RECAİ

KARANLIKTA BİR IŞIK

PEYAMİ SAFA

(SERVER BEDİ)

«جیب لوزرجالی» نك خاری العاده سرگذشتلری

❁ فارا کلقده برایشیق ❁

KARANLIKTA BİR IŞIK

İkinci Seri
Üçüncü Kitap

Her Kitapta Başlı başına Bir Hikâye Var

Muharriri: Server Bedi

Tâbi ve Naşiri:
Orhaniye Matbaası
İSTANBUL
1341 (1925)

1

Celal Paşa ailesi Moda'da oturur. İstanbul'un sayılı zenginlerinden biri olan Paşa'nın bir karısı, bir kızı vardır. Ecnebilerden başka insanların dostluğuna ehemmiyet vermeyen Paşa, kızını tamamıyla İngiliz terbiyesine göre büyütmeye çalışmaktadır. Fakat bu gayret Paşa'ya çok pahalıya mal oldu. Yalnız bir İngiliz hocasına ayda iki yüz elli lira verdiği için değil... Niçin olduğunu bu kitaptaki hikâyeyi okurken anlayacaksınız.

* * *

Bir sonbahar akşamı, Paşa, karısı, kızı ve İngiliz hoca Mister Edward ile birlikte, Moda'da köşkün taraçasında oturuyor ve mehtabı seyrediyorlardı. Paşa, genç ve güzel karısını yarı kucaklamış, müşterek hatıralarını anarak dalgınlık içinde susuyordu. Mister Edward ile genç kız da birbirlerine fazlaca sokulmuşlardı. Genç ve hassas bir adam olan İngilizce hocası, güzel kıza mehtabı gösteriyor ve İngiliz şairlerinin bazı mısralarını okuyarak manalarını anlatıyordu.

İtiraf etmelidir ki İngiliz hoca, çok sevimli, ince ve tatlı bir adamdı; onun bu meziyetleri genç kızın hocasına karşı eğer kalbi bir bağlantısı varsa bu alakayı mazur gösterebilir.

Paşa, kızı ile hoca arasındaki samimiyete iyice dikkat ediyordu ama, İngiliz kavmine lüzumundan fazla itimadı olduğu için bu münasebette tehlike bulmuyor ve azına da razı oluyordu.

Paşa'nın bu müsaadesinden genç kız da İngilizce hocası da azami derecede istifade etmeye o derece alışmışlardı ki Mister Edward, onların arasında kızın bir elini avucuna almaktan korkmazdı. Yine de öyle yaptı. Kulaktan kulağa fısıldaşarak, iki arkadaş gibi gizlice konuşmaya başladılar.

İngiliz dedi ki:

"Bu gece fevkalade güzelsiniz, Meliha Hanım, eminim ki mehtap da sizin güzelliğinizi kıskanıyor."

Genç kız da, ince ve titrek sesini babasıyla anasına duyurmayarak İngiliz gence cevap verdi:

"Ben de sizi bu gece pek tatlı bulduğumu söylemek isterim."

"Eğer bende olmayan bu meziyeti görüyorsanız, mutlaka sizin güzelliğiniz karşısında bana böyle geçici bir hal gelmiştir."

"Hayır... Sizde bu meziyeti daima görüyorum."

Birbirlerinin ellerini hararetle sıkıyorlardı.

Paşa'nın karısı, evvela, köşke genç bir İngiliz hoca alınmasına itiraz etmiş ve geniş yürekli kocasına yanlış bir hareket yaptığını söylemişti. Fakat Meliha, bu genç İngiliz hocadan o derece istifade etmişti ve kısa zamanda İngilizcesini o derece ilerletmişti ki Paşa ile karısı, muallimin faydasında ittifak ettiler.

Paşa karısının kulağına eğilerek dedi ki:

"Yine bizimkiler birbirlerine pek sokulmuşlar!"

"Evet... Bu kadarı da fazla değil mi, Paşa?"

"Zararı yok... Aşk olmayınca meşk olmaz derler."

"Ama böyle aşk değil!"

Paşa ile karısı konuşurlarken, Edward, Meliha'nın üstüne o kadar eğilmişti ki dudakları genç kızın saçlarına değiyordu.

Hanımefendi, birdenbire geriye dönerek, genç âşıklara sordu:

"Böyle gizliden gizliye ne konuşuyorsunuz?"

Hemen kendini toplamaya muvaffak olan İngiliz, cevap verdi:

"Meliha Hanım'a İngilizce bazı şiirler okuyor, manalarını veriyorum. İngiliz edebiyatında mehtaba dair güzel tasvirler vardır."

Paşa'nın karısı güldü:

"Bu şiirleri yalnız kızıma mı okursunuz? Bize de anlatsanız da dinlesek..."

Fakat o sırada, Paşa birdenbire yerinden sıçrayarak karısını dürtmüştü:

"Samiye! Samiye!" dedi. "Gördün mü?"

Kadın kocasının yüzüne hayretle baktı:

"Ne var?"

Şimdi bizim balkonun altında bir ışık yanıp söndü.

"Hayır, görmedim, ne ışığı?"

"Bizim yatak odasının lambası birdenbire yandı ve söndü. Görmedin mi?"

"Hayır. Yanlışın var. Bizim yatak odasının lambaları kendi kendine yanıp sönemez."

"Fakat yandı diyorum. Ben gözümle gördüm."

"Aldanmışsın."

"Aldanmıyorum, gördüm diyorum."

Böyle bir aydınlığın parlayıp söndüğünü gördüğünü Mister Edward da söyleyince, Samiye Hanım daha fazla hayret etti:

"Yatak odamıza bu saatten sonra kim girebilir? Bütün hizmetçiler tembihlidirler, katiyen giremezler."

Tam o sırada, aşağıdaki yatak odasının pencerelerinden yine bol bir elektrik ziyası taşmıştı.

Paşa:

"Gördün mü?" diye bağırdı.

Bu sefer herkes görmüştü ve elektrikler hâlâ yanıyordu.

Paşa balkondan eğilerek, alt kat pencereye seslendi:

"Kim var orada?"

Cevap alamayınca, bütün hizmetçilerin ve uşakların isimlerini sayarak bağırdı:

"Siz değil misiniz? Cevap veriniz! Kim var orada?"

Paşa böyle bağırırken ışıklar yine sönmüştü. İngiliz ayağa kalkarak:

"Ben bu hali gayritabii buluyorum, gidip bakmalıyız!" dedi.

Gerçekten de, aşağı kattan bazı gürültülü sesler de geliyordu. Paşa karısı ve kızı da ayağa kalktılar.

İngiliz dedi ki:

"Fakat rica ederim... hepiniz birden gelmeyiniz... İhtiyat lazım... Eğer aşağıda bazı kötü insanlar varsa sessizce onları gözetlemek lazım. Bana müsaade ediniz... yavaşça gideyim... vaziyeti anlayıp geleyim... Hepinizin gitmesi uygun değildir."

Hanımefendi itiraz etti:

"Hayır, Mister Edward! Başınıza bir kaza gelmesin!"

Cesur bir adam olan İngiliz, derhal balkondan çıkarak salonu geçti, sofaya geldi ve merdiven başında durarak aşağısını dinledi. Evet... Aşağı sofada, ayak ucuyla yürüyen insanların yaptıkları hafif gürültüler vardı.

İngiliz derhal revolverini çıkararak merdivenleri ağır ağır, sessizce inmeye başlamıştı. Aşağı sofayı görebilecek kadar basamakları indikten sonra, tırabzanın üstünden baktı.

Sofada iki yabancı adam, bir duvar dibine çömelmiş, küçük bir bavulun içine bazı şeyler dolduruyorlar, etraflarına telaşla, korku ile bakıyorlardı.

Cesur İngiliz, revolverini onlara doğru doğrultarak süratle merdivenleri indi ve onlara doğru yürüdü.

Gariptir ki İngiliz'in üstlerine doğru silahla yürüdüğünü gören hırsızlar hiç telaş etmemişlerdi. İngiliz bu acayip hale şaşabilirdi, fakat birdenbire arkasından gelen iki adamı tarafından yakalandığını hissedince hırsızların niçin telaş etmediklerini anladı.

İngiliz'i yakalayan herifler, fazla uğraşmadan elinden silahı almışlar ve ses seda çıkarmadan yere yatırmışlardı. Biri, İngiliz'in burnuna kloroformlu pamuk tutarak onu uyuttu, diğeri de bağladı.

Bavulu dolduran herifler de işlerini bitirdikleri için, dört kişi, yerde yatan ve uyuyan İngiliz'e müstehzi bir nazar fırlattıktan sonra merdivenlerden indiler.

Hâlâ balkonda duran Paşa, karısı ve kızı, kendi köşklerinin önünden bir otomobil uzaklaştığını duymuşlardı. Beş dakikadan fazla geçtiği halde Edward'ın yukarı dönmediğini görünce merak ettiler.

Genç kız babasına korku ile sarılarak:

"Paşa baba... Edward gelmedi... Aşağıda ne var? Ne oluyor? Gidip bakalım!" dedi.

Doğrusu üçü de aşağıya inmekten korkuyorlardı. Paşa önlerine düştü. Tereddütle aşağıya indiler ve sofada Edward'ın ölü gibi yattığını gören genç kız, bayıldı.

Paşa ile karısı, kan ter içinde, hem İngiliz'i hem de Meliha'yı ayıltmaya çalışıyorlar, hizmetçilere bağırıyorlar, fakat cevap alamıyorlardı.

Neden sonra, İngiliz de, Meliha da ayılmışlar ve aile erkânı hep birlikte odalara girmişlerdi. Yatak odasında,

Paşa'nın karısına ait büyük bir mücevher kutusunun içindeki altmış bin liralık mücevherlerin çalındığı görüldü.

Hizmetçi kadınlar, odalarında kloroformla uyutulmuş ve bağlanmışlardı. Uşaklar dairesinde de vaziyet aynıydı.

2

Şüphesiz bu vakadan meşhur sertaharri memuru Mehmet Rıza haberdar olmuştu ve o gecenin sabahı tahkikata başlandı.

Mehmet Rıza'nın köşkün bahçesinde, kapılarında, uşak ve hizmetçi odalarındaki tahkikatı uzun sürmemişti.

Zabıta memurlarının üstadı olan Mehmet Rıza, gayet seri, yararlı, keskin bir tetkikten sonra hırsızların köşke nasıl girdiklerini, nereden geçtiklerini, yukarıya nasıl çıktıklarını ve eşyayı nasıl taşıdıklarını anladı.

Fakat tahkikatın neticesini ev sahiplerine söylemek istemeyerek onlara merak ettikleri bazı şeyler hakkında izahat verdi.

Paşa soruyordu:

"Kaç kişi imişler Rıza Beyefendi?"

"Ayak izlerine göre dokuz kişi... Bir de şoför sayılırsa on. O dışarıda beklemiş ve dışarıyı gözetlemiş."

"Bahçede bekleyen var mı?"

"Evet... Binanın dört tarafına bir adam konmuş, içeriye beş kişi girmiş. Evvela birlikte uşak dairesine girerek uşakları uyutmuşlar. Sonra hizmetçilerin odasına girmişler."

Mehmet Rıza'nın Türkçe anlattığı bu izahatı Paşa tercüme ederek Mister Edward'a izah ediyordu. Kâfi

derecede İngilizce bilen Mehmet Rıza, Paşa'nın bu tercümanlığına ihtiyaç bırakmayarak Edward'a sordu:

"Size hücum eden kaç kişiydi?"

"İki. Diğer ikisi de bir bavulu dolduruyorlardı."

"Evet... Bu bavulun izini bahçe kapısında gördüm. Hatta orada bir de kloroform şişesi buldum ki üstündeki parmak izlerini tayin için epeyce işime yarayacak."

Samiye Hanım Mehmet Rıza'ya dedi ki.

"Fakat biliyor musunuz ki bu herifler, bizim evin iç yüzünü pek iyi biliyorlarmış. Düşününüz ki balkonda otururken, çıt çıkarmadan bu işleri yapmışlar."

Mehmet Rıza bilecen bir eda ile başını salladı:

"Evet hanımefendi!.. ne yazık ki köşkünüzdeki hizmetkârlardan bir tanesinin şüpheli olduğunu arz edeceğim. Hatta bu şüphe ettiğim hizmetkârı tevkif için sizden izin isteyeceğim."

Paşa ile karısı, bu düşünceye hayret göstererek:

"Fakat bunlar hep emektar hizmetçilerimizdir!" dediler.

Mehmet Rıza buna ehemmiyet vermedi:

"Fazla itimat etmemenizi rica ederim."

Paşa sordu:

"Hangi hizmetkârımızdan şüpheleniyorsunuz?"

"Uzun boylu ve zayıf bir uşağınız var."

"Niko'yu söylüyorsunuz. O bizim sofracımızdır. Sekiz senedir yanımda çalışıyor. Kendisine bir milyon lira emniyet edebiliriz."

Mehmet Rıza, eski fikrinde ısrar ettiğini gösterir bir tarzda başını salladı:

"Müsaade buyurunuz da ben Niko'ya sizin kadar emniyet etmeyeyim. Bizim mesleğimizde bu ihtiyata

riayet pek lazımdır. Şimdi onu buraya çağırmak mümkün müdür?"

"Niçin mümkün olmasın?"

Paşa bir elektrik ziline bastı ve içeriye giren hizmetkârlardan birine Niko'yu çağırmasını emretti.

Mehmet Rıza, Niko'ya çok nazik muamele yaparak dedi ki:

"Siz zabıta işlerinden anlarsınız, Niko Efendi. Biz bazı tahkikatımızı kolaylaştırmak için lüzum gördüğümüz adamları sorguya çekeriz. Bunun için size de bazı şeyler sorulacaktır. Fakat burada değil. Şimdi yanınıza katacağım bir memurla müdüriyete kadar gideceksiniz."

Niko'nun bu sözlere karşı vaziyeti ne hayret ne de telaş olmuştu. Bilakis gülümsedi:

"Bas üstüne paşam... giderim," diyordu.

Mehmet Rıza, köşkte bulunan zabıta memurlarından biriyle Niko'yu müdüriyete göndermişti.

Hakikat halde, Mehmet Rıza da Niko'nun tamamıyla masum olduğunu biliyordu. Fakat, köşkün içinde bulunan hakiki suçlunun şüphesini çekmemek için buna lüzum görmüştü.

İngiliz hoca, Mehmet Rıza'ya dedi ki:

"Sekiz senelik bir uşağın böyle bir hırsızlığa ortak olabileceğine nasıl ihtimal verebiliyorsunuz?"

"Bunda zamanın da etkisi var, Mister Edward. Ben nice namuslu adamlar biliyorum ki, uzun müddet sefalete katlanamayarak nihayet ağır kötü davranışlar yapmaya mecbur olmuşlardır."

"Fakat uşak Niko için böyle bir sefalet söz konusu değildir. Burada çok rahattır."

"İnsanların içyüzlerini biliyor muyuz, Mösyö Edward? Farz ediniz ki bu uşak Niko, bir çift siyah göze vurgundur; ona para yedirmek istiyor, fakat bulamıyor.

O halde bir hizmetkâr aylığıyla sevgilisini elinden kaçırması ihtimali vardır değil mi?"

İngiliz memnuniyetle başını sallayarak:

"Evet, Rıza Bey, ince düşünüyorsunuz!" dedi.

Mehmet Rıza, Mösyö Edward'la konuşurken, ona keskin bir dikkatle baktığını belli etmemeye çalışıyordu. Muhakkaktır ki sertaharri memuru çok zeki bir adamdır. Küçük şeylere dikkat ederek büyük neticeler elde etmek mahareti, Mehmet Rıza'da azami derecede gelişmişti.

Mehmet Rıza, en ziyade İngiliz'in gözlerine dikkat ediyor ve daha köşke ilk girdiği dakikadan itibaren bu hoca hakkında verdiği hükümde yanılmadığını anlıyordu. Evet, bu adam, bu İngiliz, bu hoca, bu Mister Edward dedikleri mahlûk, o idi, o, daima o: Cingöz Recai!

Usta hırsız, artık ne yaparsa yapsın, ne olursa olsun, Mehmet Rıza'nın gözünden kaçamazdı. Sertaharri memuru, Cingöz Recai'yi hayvan postu içinde bile görse tanırdı.

Mehmet Rıza, köşke girer girmez, bu hocanın Cingöz olduğunu anlamıştı ve İngiliz hocanın hırsızlar tarafından yatırılmasına, bayıltılmasına kulak asmadı. Bunlar danışıklı döğüşten başka bir şey değil. Hem Cingöz Recai bu oyunu Mehmet Rıza'ya birkaç kere oynamıştı.

Hakikat şudur: Cingöz Recai, sahte bir İngiliz hocası hüviyetiyle bu ailenin içine sokuluyor; hepsinin itimadını kazanıyor; köşkün dâhili vaziyetini iyice öğrendikten sonra, kendisine mahsus şeytani bir plan kuruyor; altmış beş bin liralık mücevher kutusunu çaldırıyor; adamlarını kaçırıyor; kendisi de sözde hırsızların tecavüzüne uğrayarak sofada aygın baygın yatıyor.

Rıza, bu hırsızlığın bütün esrarını anlamıştı ve hakiki hırsız, hakiki suçlu Cingöz Recai, büyük düşman karşısında, bir İngiliz hocası tavrıyla duruyor Sertaharri memuruyla konuşuyordu!

Kıymetli zabıta memuru, bu keşfini bilhassa Cingöz'e çaktırmamak için uşak Niko'yu geçici olarak tevkife mecbur kalmıştı. Ve hâlâ bu tevkifinde haklı olduğunu İngiliz'e anlatmakta devam ederek dedi ki:

"Göreceksiniz ki Mösyö Edward, bu uşak Niko'nun bütün kirli çamaşırları meydana çıkacaktır."

İngiliz tasdik etti:

"Ben bu adamın suçlu olduğuna inanmaya başladım." dedi.

Fakat Paşa ile karısı, hâlâ eski ve emektar hizmetçileri çok müdafaa ediyorlardı.

"Biz Rıza Bey'in yanıldığını zannediyoruz. Niko sekiz senedir yanımızdadır. Hiçbir kadınla münasebeti olmadığını da biliyoruz. Sonra katiyen para canlısı değildir."

Mehmet Rıza itiraz etti:

"Rum olur da parayı sevmez mi?"

"Bu kimseye benzemeyen bir adamdır. Biz de onun için bir Rum'u elimizde muhafaza ediyoruz. Çok namuslu, çok fedakâr bir adamdır."

"Ben de onun böyle olmasını temenni ederim Paşa hazretleri! Hem Tahkikat akşama biter ve Niko'nun hakiki vaziyeti anlaşılır."

"Kendisine orada iyi davranılmasını..."

"Söylemeye hacet yok Paşam. Şimdi ben telefonla vererek son derece iyi davranılmasını temin edeceğim."

Mehmet Rıza hane sahipleriyle Cingöz Recai'nin elini sıktıktan sonra köşkten çıktı, fakat uzaklara gitmedi.

Köşkün yolunda bir ağaç arkasına gizlenerek beklemeye başladı.

Bu hadiseden sonra Cingöz Recai'nin köşkten dışarı çıkacağını umut ediyordu.

Nitekim yarım saat sonra, Cingöz Recai, başında bir şapka ile, hakikaten bir İngiliz'e çok benzeyen başını dimdik tutarak köşkten çıktı ve caddede yürümeye başladı.

3

Mehmet Rıza, Cingöz'ü Moda'dan İstanbul'a, Şişli'ye kadar takip etti.

Usta hırsız Şişli'de bir apartmanın üç numarasına çıkmıştı.

Mehmet Rıza, apartman kapıcısını bularak ondan bazı malumat almak istedi.

Kapıcıya, biraz evvel yukarı kata çıkan şapkalı İngiliz'den bahsederek dedi ki:

"Şimdi merdivenlerden şapkalı bir adam çıktı, Gördün değil mi?"

"Gördüm efendim."

"Kaç numaraya çıktı?"

"Uç numaraya."

"Kim oturur orada?"

"Tüccardan Kemalettin Bey."

"Bu şapkalı buraya her zaman gelir mi?"

"Haftada bir iki kere gelir."

"Gece kaldığı var mıdır?"

"Bazı kalır, bazı kalmaz."

"Kemalettin Bey'le ne alakası vardır?"

"Kemalettin Bey'in iki çocuğuna İngilizce öğretir."

Mehmet Rıza sordu:

"Ha!" Demek İngilizce hocası."

"Evet."

"Ne zamandan beri buraya gelip gidiyor?"

"İki ay var."

"Kemalettin Bey evde ne zamanlar bulunur?"

"Sabahleyin çıkar, akşam gelir; tatil günleri* hep evdedir."

"Sabahleyin kaçta çıkar?"

"Yedi buçukta, sekizde."

"Akşam kaçta gelir?"

"Yedi buçukta, sekizde."

"Kaçta yattıklarını da söyler misin?"

"Ee... On birde yatarlar."

"Kemalettin Bey'in çocukları küçük mü?"

"Biri on, öteki on dört yaşında."

"Kız mı, oğlan mı?"

"Küçük kız, büyük oğlan."

"Kemalettin Bey'in karısı var mı?"

"Var."

"Genç mi, güzel mi?"

"Öyledir."

"Süslü müdür?"

"Öyledir."

"Mücevher takıyor mu?"

"Elbette... Hele bir inci gerdanlığı vardır. Bütün âlemin gözü üstünde! Bilmem kırk bin lira mı imiş ne? Söylediler. Ama unuttum."

"Kemalettin Bey'in yazıhanesi nerededir?"

"Galata da, Ömer Abit Hanı'nda."

"Numarasını hatırlıyor musun?"

"Otuz dokuz."

Mehmet Rıza, kapıcının omzuna elini koyarak:

"Ehvallah!" dedi. "Senden çok memnunum."

Ve adama beş lira uzatarak:

"Şu bahşişimi al! Sesini çıkarma!" dedi. "Benim kim olduğumu biliyorsun. Gevezelik edersen fena olur."

---

* Hikâyenin yazıldığı zamanda hafta sonu tatili cuma günüydü.

Kapıcı parayı sevinçle cebine indirerek:

"Ağzımı açarsam iki gözüm kör olsun!" dedi.

Mehmet Rıza, derhal süratle apartmandan çıkarak, bir otomobille Galata'da Ömer Abit Hanı'na koştu ve tüccardan Kemalettin Bey'in yazıhanesine girdi.

Kemalettin Bey, Mehmet Rıza'nın resmini birçok defalar görmüşse de onu şahsen tanımıyordu. Sertaharri memuru kendisini tanıtarak dedi ki:

"Tüccarca konuşalım, Kemal Bey. Sizi kırk bin liralık bir zarardan kurtarmaya geldim."

Kemalettin Bey, tabii Rıza'nın ne demek istediğini anlamamış ve sesini çıkarmadan sertaharri memurunun yüzüne bakmıştı.

Mehmet Rıza, lafı uzatmadan maksada girmişti:

"Sizin eve bir İngilizce hocası geliyor değil mi?

"Evet."

"İki aydır, yanınızda."

"Evet."

"Çocuklarınıza İngilizce öğretiyor."

"Evet."

"Gayet sevimli bir muallim. Çocuklarınız da onu seviyor ve ondan istifade ediyorlar."

"Evet."

"O derece itimadınızı kazanmıştır ki aile dostunuz sayılır."

"Evet.

"Bu adamın aleyhinde söylenecek sözlere belki de inanmazsınız."

"Evet."

"Çünkü ne kadar olsa İngiliz'dir ve İngilizler ciddi millettir."

"Evet."

Kemalettin Bey, Mehmet Rıza'nın bu keşiflerine bu malumatına hayret etmiş ve ne demek istediğini anlamak için zihnini çok yorduğu halde, sertaharri memurunun sözlerinden bir mana çıkaramamıştı.

Mehmet Rıza dedi ki:

"Fakat Kemal Bey, bu hoca İngiliz değildir."

"Ya?"

"Türk'tür."

"Türk mü?"

"Evet."

"Nasıl olur?"

"Sahte bir İngiliz hocası kıyafetine giren ve uzun müddet Amerika'da yaşadığı için mükemmel İngilizce bilen bir Türk'tür."

"Olabilir. Fakat niçin hüviyetini gizliyor, yoksa tehlikeli bir adam mı?"

"Size bunu haber vermeye geldim."

Kemalettin Bey telaşa düşerek ayağa kalktı.

"Fakat söylediğinize emin misiniz Rıza Beyefendi? Bu pek mühim bir mesele."

"Mühim olduğu için sizi rahatsız ettim."

"Türk'tür ve tehlikeli bir adamdır ha?.. Çapkın filan birisi midir?"

"Çapkındır ama... Sizin eve girmesinin hikmeti çapkınlık değil."

"Nedir?"

"Hırsızlık."

"Ay... Hırsızlık da mı yapar?"

"Tabii... Meşhur bir hırsızdır, en meşhur hırsız: Cingöz Recai!"

Bu ismi işitir işitmez, Kemalettin Bey yerinden sıçradı:

"Ne söylüyorsunuz, Rıza Bey? Bu adam, bu İngiliz, Cingöz Recai mi? Şu meşhur hırsız, hani şu sizin meşhur rakibiniz? Benim evime girdi ha... Beni soyacak ha... İzini ele geçirmeye muvaffak oldunuz ha... Fakat sizin ellerinizi öpmek isterim Rıza Bey!"

Kemalettin Bey, sertaharri memurunun iki elini birden tutarak sallıyor ve şiddetle sıkıyordu.

Mehmet Rıza dedi ki:

"Cingöz Recai, dün gece, yine İngiliz hoca Edward ismiyle içine girdiği Celal Paşa'nın Moda'daki evinden altmış bin liralık mücevher aşırdı. İzini orada buldum."

Sertaharri memuru, bu vakayı bütün tafsilatıyla tüccara anlattıkça, Kemalettin Bey avuçlarını başına vurarak:

"Aman Yarabbi... Aman Yarabbi... Yetişmeseydiniz beni soyacaktı ha..." diyerek Rıza'nın boynuna sarılmak istiyordu.

"Şimdi ne yapalım biz Rıza Bey? Bari bu herifi hemen tevkif ediniz."

"Hayır. Onun sizde kalacağı gece, ben de tebdili kıyafet ederek misafir sıfatıyla size gelir kalırım."

"Bu gece bizde kalacak."

"O halde bu gece beni de lütfen evinize kabul edeceksiniz."

"Aman efendim, kabul ne demek? Başımla beraber... Buyurunuz... Fakat nasıl tebdili kıyafet edeceksiniz?"

"Sakallı, ihtiyar bir adam kılığına gireceğim. Beni katiyen tanıyamaz."

"Çok iyi."

"Lütfen karınıza tembihatta bulununuz. Hilemizi belli etmesin. Hususiyle çocukların bu vaziyetten katiyen haberleri olmamalıdır."

"Şüphesiz."

"Ben bu gece saat ona kadar gelirim."

"Merakla bekleyeceğim Rıza Beyefendi."

Kemalettin Bey Rıza'yı yazıhane kapısına kadar uğurladıktan başka merdiven başına kadar da yürüdü. Bu zeki bu yüksek, bu kıymetli zabıta memurunun hizmetini ölünceye kadar unutamayacağını düşünüyor ve Cingöz Recai gibi tehlikeli bir adamın iki aydan beri ailesi içinde bulunduğunu düşündükçe, masalların hayretler bırakan vakalarını dinleyen çocuklar gibi hayretten hayrete düşüyordu.

4

Mehmet Rıza derhal evine giderek iki saat kadar yalnız çehresinin şeklini değiştirmekle uğraştı. Ve sakallı, zarif, sözü muhabbeti yerinde, kibar bir ihtiyar adam siması alabilmek için iki saat çalışmak icap etmişti. Sonra bu çehre ile uygun bir kıyafet seçti.

Evinde yemek yedikten sonra saat dokuzda çıktı. Tam onda apartmanda bulunacaktı.

Yolda giderken, yine Cingöz Recai'yle karşı karşıya geleceğini düşünüyordu.

Şimdiye kadar böyle kaç defa, kıyafetini değiştirerek, Cingöz'ün karşısına çıkmış, kaç defa melun hırsızı yakalamak için en mükemmel fırsatları bulmuş iken yine onu enselemeye muvaffak olamamıştı.

Apartmana gittiği zaman, ev sahipleriyle İngiliz hocayı henüz yemekten kalkmış buldu.

Derhal misafir salonuna geçtiler. Herkes yerlerine oturduktan sonra, Kemalettin Bey, büyük bir soğukkanlılıkla Cingöz'le Rıza'yı birbirlerine tanıştırdı.

"Efendim... İngilizce muallimimiz Mister Edward."

Sonra Cingöz'e dönerek yarım yamalak bir İngilizce ile Rıza'yı takdim etti:

"Eski dostlarımızdan Safvet Bey."

O vakit, Cingöz, derin bir kahkaha salıvererek, Türkçe bağırdı:

"Hangi Safvet Bey? Bu bizim Mehmet Rıza be!.. Benim de eski dostumdur!"

Ve elini Rıza'ya uzatarak:

"Merhaba Rıza, şu sakalı çıkar Allah aşkına, maskaraya dönüyorsun!" dedi.

Mehmet Rıza, öfkesinden ve utancından kulaklarına kadar kızararak odada bir kadın olduğunu unutmuş ve ağzından koyu bir küfür salıvermişti. Fakat mevkiin nezaketini hatırlayarak derhal revolverini çıkardı ve Cingöz'e yöneltti.

"Kımıldama, beynini patlatırım!"

Cingöz Recai ile Mehmet Rıza arasında bir masa vardı. Recai iki elini masaya koymuş, ayakta duruyordu. Mehmet Rıza da, evvelki takdim merasimi münasebetiyle ayakta duruyordu. Bu beklenmeyen vakayı gören ev sahipleri de ayağa kalktılar.

Cingöz Recai, gerçekten de hiç kımıldamıyor ve her zaman ki gibi gülerek diyordu ki:

"Sen de su çocuk oyuncağını hâlâ taşırsın Rıza. Hâlbuki bir kere bile bana silah sıktığını görmedim."

Mehmet Rıza, hâkim bir tavırla:

"Bu gece beynini patlatacağım!" dedi.

Cingöz Recai, rakibini tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra dedi ki:

"Hakkın var. Rıza!" dedi. "Sabah karanlığı yatağından kalktın. Moda'ya kadar geldin. Orada beni gördün, dışarıda güneş altında bekledin, peşime takıldın, bu apartmana girdiğimi gördün, belki de kapıcıdan her şeyi öğrendin, Benim bu evi de soyacağımı anladın, gidip

Kemal Bey'le konuştun, sakalcağızını takarak buraya damladın, hoş geldin, sefa geldin!"

İki aydan beri hep İngilizce söyleyen sahte hocanın böyle bülbül gibi söylemesine mi, yoksa karşılarında Cingöz gibi müthiş bir kibar haydudun soğukkanlılıkla duruşuna mı şaşmak lazım geldiğini anlayamayan ev sahipleri hayret içinde kaldılar.

Mehmet Rıza, revolverin namlusunu Cingöz'den ayırmayarak söylüyordu:

"Artık bu sefer kurtulmaya çabalamazsın. Elime bir düştün ama pir düştün!"

"Sen beni yakalamaya çalışmazsan daha iyi edersin. Çünkü ben buraya ihtiyatsız gelmedim. Senin beni Moda'da görür görmez tanıdığını anlamıştım."

"Ne olursa olsun kımıldarsan beynini patlatırım."

"Fakat sende biraz sonra tetiği çekecek kuvvet bulunmayacak."

"Görürüz."

"Ben sana her vakit söylüyorum ki Rıza, daima ihtiyata riayet ermekten hoşlanırım. Kâbil mi ki senin tarafından takip edildiğimi bileyim de burada enayi gibi karşına çıkayım? Ama ne yaparsın diyeceksin, değil mi? Şimdi bir kımıldasam, tetiği çeker, beni yere serersin, zannedersin ki hiçbir şey yapamam. Fakat biraz düşün. Acaba şu odanın içinde benim hiç yardımcım yok mudur? Mesela... Cingöz Recai gibi harikalar yaratan bir adam için... şu... önümüzdeki masanın altında kendi adamlarından birini yerleştirmek güç bir şey midir?"

Cingöz Recai, bu sözleri o derece kendine güvenerek söylemişti ki ev sahipleri de, Mehmet Rıza da, masanın ayaklarına doğru gayriihtiyari gözlerini eğmek mecburiyetinde kalmışlardı.

Bu kısa andan istifade eden Recai, masanın üstünde duran ağır bir gümüş sigara tablasını Mehmet Rıza'nın başına fırlattı.

Sertaharri memuru, başına çarpan sert maddenin çarpmasıyla sersemlerken Cingöz odadan dışarı fırlamış ye kapıyı dışarıdan kilitlemişti.

Kemalettin Bey'le karısı afallamışlardı.

Kadın baygınlık geçiriyordu.

Mehmet Rıza hemen kendini toplayarak kapıya koştu. Ve kilidi kırmak için Kemalettin Bey'in yardımını istedi. Fakat bu işi ancak on dakikada yapabilmiş ve Cingöz Recai, yine her zaman olduğu gibi kaçmıştı.

***

Ev sahipleri, Mehmet Rıza'nın refakatiyle bütün evi dolaşarak bir eksiklik olup olmadığına baktılar. Hiçbir noksan yoktu ve hanımın inci gerdanlığı yerinde duruyordu.

Büyük bir ziyandan kurtulan ev sahipleri, sertaharri memurunu tebrik etmekten geri kalmıyorlardı.

Mehmet Rıza teessürle dedi ki:

"Melun elime geçmedikten sonra neye yarar?"

Kemal Bey'le karısı:

"Fakat eminiz ki bu adamı bir gün yakalayacaksınız" diyorlar ve biraz evvelki vakayı hatırladıkça gözlerini yumarak dakikalarca dalıp gidiyorlardı.

Kadın hayretler içinde dedi ki:

"Nasıl da bizi aldattı? Masanın altında bir adam olduğuna hepimizi nasıl inandırdı? Rıza Bey bile sahi zannederek gözlerini indirmeye mecbur kaldı."

Mehmet Rıza dişlerini sıkarak:

"Bu adam, bir şeytandır!" diyordu. "Sizin evden bir şey çalmamasına hayret ediyorum. O böyle eli kolu boş çıkmaz. Nasıl oldu bu, şaşılacak şey. Talihiniz varmış."

O sırada salondaki telefonun zili çaldı. Kemalettin Bey aleti eline almıştı. Biraz dinledikten sonra:

"Rıza Bey, sizi istiyorlar!" dedi.

Sertaharri memuru aleti eline alırken kiminle karşılaşacağını, biliyordu:

"Alo!.." dedi.

Cingöz'ün sesi öttü:

"Alo, Rıza, merhaba."

"Sen misin, domuz!"

"Benim iki gözüm."

"Artık sen kibar hırsızlıktan çıktın da işi haydutluğa döktün."

"Ne gibi Rızacığım?"

"Kafamı yardın."

"Küçük bir yarayı abartmayacağını ümit ederim Rıza."

"Ya demir parçası gözümü çıkarsaydı, haydut!"

"Ben iyi nişancıyım, gözüne atmadım."

"Gözün kör olsun. Apartmandan elin niçin boş çıktın? Bir şey aşıramadın mı? "

"Mümkün mü hiç?"

"Nasıl?"

"Mümkün mü hiç diyorum. Rıza?"

"Ne demek?"

"Apartmanın en kıymetli malını alarak çıktım."

"Fakat biz her yeri aradık, ben de beraberdim, kıl kadar bir şey eksik değil."

"Her şeye ayrı ayrı, iyice baktınız mı?"

"Baktık."

“İnci gerdanlığa.”

“Baktık, yerinde duruyor.”

“İnci gerdanlığı elinize alarak iyice baktınız mı?”

“Hayır.”

“Öyle ise bakınız.”

“Ne var?”

“Şu var ki inci gerdanlık iki türlü olur. Ya hakikidir ya sahte. Hakikisi benim cebime girmiş ve sahtesi oraya konmuştur.”

“Sahi mi söylüyorsun, melun!”

“Gidip bakınız. Ben de gidip rahat rahat uyuyayım. Bir İngiliz hocasıyla yüz bin liralık mücevher kazandım, iki zengin aile soydum. Buna bir taşla iki kuş vurmak derler!”

SON

CİNGÖZ RECAİ,

FANTOMALARA,
ARSEN LÜPENLERE TAŞ
ÇIKARAN,

CİN OĞLU CİN,

ÇAPKIN VE KİBAR

BİR İSTANBUL SERSERİSİDİR.

SERGÜZEŞTLERİNİ OKURKEN

İNSANIN PARMAĞI
AĞZINDA KALIR.